

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

MH ./. riksåklagaren ang. mord m.m.

(Göta hovrätts dom den 30 juni 2020 i mål B 1462-20)

Högsta domstolen har förelagt mig att svara skriftligen på MH:s överklagande. Jag vill anföra följande.

Min inställning

Jag bestrider ändring av hovrättens dom och motsätter mig att prövningstillstånd meddelas.

Riksåklagaren har inför svarsskrivelsen återupptagit och kompletterat förundersökningen med genomgång av material från MH:s facebookkonto, se bilaga. Materialet har efter hovrättens dom överlämnats till Åklagarmyndigheten enligt en tidigare begäran om internationell rättslig hjälp. Vad som framkommit genom kompletteringen kan enligt min uppfattning inte ligga till grund för resning och därför inte heller till grund för prövningstillstånd av synnerliga skäl.

Bakgrund

Allmänt

Målsäganden CA hittades svårt knivskadad i sin bostad och avled senare av sina skador. Tre personer, utöver målsäganden, har befunnit sig i bostaden vid den för gärningen aktuella tidpunkten. Det rör sig om MH, BN och AH.

Åtalet

MH åtalades den 3 april 2020 för mord enligt följande gärningsbeskrivning.

[MH] har huggit [CA] med en kniv i huvudet. Hugget var så kraftigt att knivbladet bröts av från skaftet och fastnade i huvudet. Den svåra sårskadan som uppstod efter knivhugget orsakade en massiv blödning i hjärnan med omfattande hjärnskador, hög infektionsrisk och djup medvetlöshet som följd.

Det hände den 19 oktober 2019 på Nya Tanneforsvägen 50 a i Linköpings kommun.

På grund av urakut neurokirurgi och intensivvård med aktiva intensiva livsuppehållande åtgärder, bl.a. respiratorvård, kunde [CA:s] liv initialt räddas. [CA] vaknade aldrig upp ur sin

medvetlöshet utan avled den 3 december 2019 till följd av sina skador då han drabbades av lunginflammation och blodpropp.

[MH] begick gärningen med uppsåt att döda.

MH har förnekat brott.

Vid huvudförhandlingarna i tingsrätten och hovrätten har åklagaren åberopat AH, som befann sig i bostaden vid gärningstillfället, som vittne.

Ingendera parten har åberopat BN, som också befann sig i bostaden, som vittne. Vid huvudförhandlingen i tingsrätten uppgav åklagaren i samband med sakframställan att skälet till att hon inte åberopat BN som vittne är att hon bedömde att han ljugit när han uppgett att han inte sett vem som attackerade målsäganden och att hon inte ville medverka till att en person begår mened. Bevisning som säkrats under förundersökningen avseende BN i form av inspelat SOS-samtal, DNA-spår, telefonanalyser och innehåll i avlyssnade samtal som han deltagit i har dock åberopats av åklagaren.

Tingsrätten

Tingsrätten dömde MH för mord enligt 3 kap. 1 § brottsbalken i dess lydelse före den 1 januari 2020 till fängelse i 14 år.

I frågan om vad som är utrett om vem som är gärningsman har tingsrätten slagit fast att det utifrån utredningen och de hörda personernas uppgifter kan konstateras att det har befunnit sig tre personer i målsägandens bostad under den tid då gärningen har kunnat begås. Det rör sig om MH, BN och AH. Samtliga tre personer har, anför tingsrätten, haft möjlighet att begå gärningen.

Tingsrätten har därefter gått igenom åklagarens bevisning avseende vem som är gärningsman och redogjort för vilken värdering tingsrätten gjort dels av respektive bevis, dels av den samlade bevisningen.

Bevisningen avseende gärningsman består av AH:s utpekande av MH, DNA-spår i form av målsägandens blod under MH:s nagel, teknisk utredning avseende en beslagtagn kniv, skriftlig bevisning med uppgifter om motivbilden samt teknik- och vittnesuppgifter om MH:s förhållanden före och efter gärningen.

Tingsrätten har ansett att den redovisade strukturella bevisningen bildar ett tydligt mönster som med styrka pekar på MH som gärningsman. Till detta kommer enligt tingsrätten AH:s trovärdiga uppgifter som får ett sådant stöd av övrig utredning att de kan läggas till grund för bedömningen. Härigenom är det enligt tingsrätten ställt utom tvivel att MH är gärningsman.

Tingsrätten har därefter tagit ställning till om MH:s uppgifter innebär att åklagarens bevisning i frågan om vem som är gärningsman kan ifrågasättas. Tingsrätten har vid prövning av den frågan, efter genomgång av

omständigheterna i målet, funnit att MH:s uppgifter har en låg grad av trovärdighet. Bevisvärdet av uppgifterna är därför enligt tingsrätten svagt och innebär inte att värdet av åklagarens bevisning försvagas i någon nämnvärd grad.

Tingsrätten har även prövat frågan om det finns anledning att tro att det skulle kunna finnas en tredje förklaring till vad som hänt dvs. om det kan finnas ett alternativt händelseförlopp som inte är vare sig som det som åklagaren eller som MH har påstått. Tingsrätten har i den frågan anfört följande.

Försvaret har lyft fram att det är en brist i utredningen att tingsrätten inte har fått ta del av vad [BN], som inledningsvis var misstänkt, har att berätta. Åklagaren har varit transparent med anledningen till att hon inte har åberopat [BN]. Det står också klart att utredningen inledningsvis bedrevs med inriktning på att samtliga tre misstänkta kunde vara gärningsmän och de har alla varit häktade med restriktioner. Såvitt kan bedömas har utredningen bedrivits på ett objektivt och grundligt sätt för att kunna utesluta alternativa händelseförlopp. Exempelvis har åklagaren haft hemlig telefonavlyssning på [BN] efter det att han släppts från häktet och tingsrätten har fått ta del av delar av de avlyssnade samtalen. Tingsrätten anser att det inte finns anledning att ifrågasätta objektiviteten i åklagarens bevisning och konstaterar att det inte heller har funnits något hinder för [MH] att själv åberopa [BN] som vittne.

Som redovisats ovan har tingsrätten bedömt att åklagaren har presenterat tillräcklig bevisning för att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att det är [MH] som är gärningsman. Redan tingsrättens bedömning av den bevisningen, dvs. att [AH:s] uppgifter är trovärdiga och får ett sådant stöd av den övriga utredningen att de kan läggas till grund för bedömningen, innebär att alternativa gärningsmän är uteslutna. Mot den bakgrunden och då det inte heller, trots en gedigen utredning, har framkommit något som talar för att det skulle vara AH, BN eller rent av en tredje person som är gärningsman, anser tingsrätten att det kan bortses från en sådan alternativ hypotes.

Skiljaktig mening

En nämndeman var skiljaktig i ansvarsfrågan och fann det inte ställt utom rimligt tvivel att MH hade begått den åtalade gärningen. Han skulle därför enligt den skiljaktiga meningens frikännas.

Hovrätten

Hovrätten fastställde tingsrättens domslut. Även om hovrätten i huvudsak delade tingsrättens bedömning av utredningen, fann den skäl att särskilt kommentera vissa uppgifter och omständigheter.

Hovrätten har anfört bl.a. följande.

Det konstaterades tidigt i utredningen att minst tre personer, dvs [MH], [AH] och [BN] har varit i lägenheten där [CA] blev knivhuggen och att de även varit där i anslutning till den tidpunkt då gärningen måste ha ägt rum. De tre förstnämnda personerna framstår naturligt som centrala och [MH] och [AH] har också hörts i målet. Beträffande [BN] har han inte hörts i processen varken i tingsrätten eller i hovrätten, vilket i sammanhanget måste anses som mycket anmärkningsvärt mot bakgrund av hans roll i ärendet och vad saken gäller. Uppgifter från honom förekommer ändå i utredningen genom dels ett inspelat larmsamtal till SOS-alarm, dels uppgifter som lämnats i olika telefonsamtal och som dokumenterats genom hemlig telefonavlyssning.

Hovrätten har därefter gått igenom den åberopade bevisningen och konstaterat att vad AH berättat om händelsen om att det var MH som högg en kniv i CA:s

huvud får starkt stöd av den övriga samlade bevisningen. I likhet med tingsrätten finner hovrätten att den till stöd för åtalet åberopade bevisningen är så stark att den – om bevisningen som talar mot åtalet inte föranleder en annan bedömning – är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt.

När det gäller frågan om alternativa gärningsmän har hovrätten ansett att det kan konstateras att det genom utredningen inte framkommit några konkreta och beaktansvärda uppgifter som ger belägg för att det skulle finnas en eller flera ytterligare gärningsmän utöver MH, AH och BN. De inblandades lämnade uppgifter om hur olika personer kommit och gått tillsammans med den tekniska undersökningen innebär, har det anförts, att den nämnda möjligheten är att bedöma som utesluten. Hovrätten har därför i likhet med tingsrätten ansett att det går att bortse från den alternativa hypotesen. Hovrätten har därefter anført följande.

[AH] och [BN] har på flera olika sätt och oberoende av varandra upprepat berättat om det inträffade händelseförloppet där [MH] pekats ut som gärningsman. En beaktansvärd omständighet i sammanhanget är det faktum att de båda slog larm efter att [CA] blivit knivhuggen. [BN] stannade dessutom kvar på platsen till dess att polisen anlände, vilket förvisso inte [AH] gjorde. Nästa ordinarie arbetsdag gick dock [AH] till arbetet som vanligt och det var där som polisen hämtade in honom.

Precis som tingsrätten anser hovrätten att det även ska beaktas att både [AH] och [BN] har utretts som misstänkta gärningsmän och att de därefter har avförts som misstänkta gärningsmän från utredningen. De har båda två förklarat olika omständigheter som kan tolkas som negativa för respektive person. [AH] har på ett trovärdigt sätt förklarat varför han ändrat vissa uppgifter i relevanta delar. Beträffande [BN] framgår t.ex. av uppgifterna från en telefonavlyssning att han uttryckt förståelse för att polisen tyckte att han såg misstänkt ut eftersom han hade hjälm och handskar på sig när polisen kom in i lägenheten. Skälet till det har han i samma passus i inspelningen förklarat med att han körde moped.

Det faktum att de flesta omständigheterna i målet pekar mot en annan person är också ägnat att minska möjligheterna att komma fram till slutsatsen att någon av [AH] och [BN] har gjort sig skyldig till samma gärning.

Dessutom är flera av de uppgifter som [MH] lämnat tillsammans med andra uppgifter och omständigheter av sådan beskaffenhet att det framstår som så orimligt att någon av [AH] eller [BN] skulle ha begått den åtalade gärningen att den möjligheten kan avfärdas.

Hovrätten har därefter bedömt att MH:s berättelse saknar trovärdighet i de avgörande delarna och i likhet med tingsrätten konstaterat att hans uppgifter inte i nämnvärd grad förtar värdet av åklagarens bevisning.

Hovrätten har sammanfattningsvis delat tingsrättens bedömning av den framlagda bevisningen och funnit att det är ställt utom rimligt tvivel att MH har gjort sig skyldig till den åtalade gärningen.

Skiljaktig mening

Två hovrättsråd var skiljaktiga i skuldfrågan. Ledamöterna har prövat frågan om det helt går att utesluta AH och BN, som tidigare varit misstänkta och häktade för brottet, som möjliga gärningsmän. Ledamöterna har, efter genomgång av

omständigheterna i målet, anfört att det enligt deras mening saknas förutsättningar att på den utredning som åklagaren har lagt fram utesluta att annan än MH är gärningsman. Enligt deras uppfattning skulle därför åtalet ogillas.

Överklagandet

MH har yrkat att Högsta domstolen ska ogilla åtalet och undanröja därmed sammanhängande skadeståndsskyldighet. Han har vidare yrkat att Högsta domstolen i vart fall ska sätta ned påföljden.

Som grund för yrkandena har MH anfört i huvudsak följande.

Det mord som MH dömts för inträffade i en lägenhet där han, målsäganden och två personer till befann sig. En av dessa två personer har inte hörts under rättegången. MH menar att detta är en sådan brist i utredningen som bör ligga åklagaren, och inte försvaret, till last.

Det har i doktrin och förarbeten förts diskussioner kring hur vidsträckt åklagarens objektivitetsplikt är, anförs det vidare i överklagandet. Klart är, sägs det, att åklagaren har en skyldighet att tillvarata ny bevisning som talar till den tilltalades fördel, samt även vara vaksam och ingripa i det fall att försvararen eller rätten inte tillvaratar den tilltalades rätt. Något mer otydligt är enligt överklagandet frågan om åklagarens skyldighet att föra bevisning kring sådant som talar till den tilltalades fördel. MH menar att åklagaren har en viss skyldighet att föra bevisning om omständigheter som inte helt stödjer åklagarens gärningsbeskrivning.

I fall som detta då en central person i händelseförloppet, som dels själv har varit misstänkt för brottet i fråga och dessutom pekat ut en annan person än den tilltalade som skyldig bör, enligt vad MH anfört, åklagaren vara skyldig att åberopa denna person som vittne.

Endast det faktum att detta vittne med stor sannolikhet kommer att ljuga eller utnyttja sin rätt att inte svara på frågor med hänsyn till rätten att inte inkrimnera sig själv bör, anförs det vidare, inte förta åklagaren denna skyldighet. Rätten bör ges möjlighet att ta del av denna berättelse och själv bestämma om den är trovärdig eller vilka slutsatser som kan dras av denna.

I överklagandet ställs frågan vad konsekvensen blir av att åklagaren inte kallar ett sådant centralt vittne. Om åklagaren väljer att inte åberopa en sådan central person, som en av de tre personer som var närvarande vid gärningstillfället, menar MH att detta bör läggas åklagaren till last som en brist i utredningen och att detta ska inverka sänkande på bevisvärdet av den föreliggande utredningen till stöd för åtalet (här hänvisas till Roberth Nordh, Bevisrätt C, andra upplagan s. 18 f). MH menar att det i detta mål ska få betydelsen att åtalet ska ogillas.

Att åberopa vittnet är, anför MH, inte något som kan krävas av försvaret. Det kan, anför han, finnas många anledningar till att den tilltalade väljer att inte åberopa ett sådant vittne. Inte minst kan, sägs det, den övriga bevisningen som åklagaren presenterat vara svag.

Det rättssystem vi har i Sverige bygger, anför det, på att åklagaren även måste styrka bortom rimligt tvivel att det inte finns några alternativa gärningshypoteser eller alternativa gärningsmän. Att då, vid det bevisläge som föreligger i detta mål, inte höra en av personerna som själv varit misstänkt och som lämnat uppgifter om att en annan person än den tilltalade varit gärningsman måste enligt överklagandet falla inom åklagarens bevisbörda.

Sammanfattningsvis menar MH enligt överklagandet att Högsta domstolen bör klargöra frågan om i vilken utsträckning åklagaren i ett brottmål har en skyldighet att åberopa ett vittne som lämnat uppgifter av central betydelse i målet, delvis till fördel för den tilltalade, men som åklagaren av någon anledning inte anser trovärdigt. Till detta kommer enligt överklagandet även vilken inverkan det faktum att åklagaren väljer att inte kalla ett sådant vittne får för den övriga bevisningen.

Grunder för min inställning

Åklagarens objektivitetsplikt

Enligt 23 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken ska en förundersökning bedrivas objektivt. Vid förundersökningen ska undersökningsledaren och den som biträder honom eller henne söka efter, ta till vara och beakta omständigheter och bevis som talar såväl till den misstänktes fördel som till hans eller hennes nackdel.

Enligt andra stycket i samma paragraf ska förundersökningen bedrivas så att inte någon onödigt utsätts för misstanke eller orsakas kostnad eller olägenhet. Förundersökningen ska också bedrivas så skyndsamt som omständigheterna medger. Om det inte längre finns anledning att fullfölja förundersökningen, ska den läggas ned.

Enligt 45 kap. 3 a § rättegångsbalken ska åklagaren och den som biträder honom eller henne bedriva sitt arbete objektivt även efter det att åtal har väckts.

Bestämmelsen infördes år 2016 för att tydliggöra att åklagarens objektivitetsplikt gäller även efter att åtal är väckt.

I förarbetena uttalades följande (prop. 2015/16:68 s. 34 f.).

När åtal är väckt och åklagaren har tagit ställning till skuldfrågan ligger det i sakens natur att han eller hon under huvudförhandlingen främst argumenterar för åtalet och åberopar bevisning som styrker detta (jfr JO 2007/08 s. 91). Att det av den anledningen kan vara svårare att agera objektivt påverkar dock inte åklagarens grundläggande uppgift att verka för en materiellt riktig

dom. Som statens företrädare har åklagaren således en allmän skyldighet att se till att saken blir belyst på ett riktigt och adekvat sätt. I det här stadiet innebär objektivitetskravet att åklagaren och annan brottsutredande personal ska vara vaksam på om det kommer fram något nytt som kan tala till förmån, eller till nackdel, för den tilltalade. För att förhindra att en person felaktigt döms för ett brott eller döms till ett för hårt straff har åklagaren därför att vid behov gripa in och vidta relevanta åtgärder. Av objektivitetsprincipen följer också att åklagaren alltjämt är skyldig att redovisa omständigheter som kan tala till den tilltalades förmån. Sammanfattningsvis är åklagarens primära uppgift under brottmålsrättegången inte att få till stånd en fällande dom, utan att medverka till en objektivt riktig dom.

Efter åtals väckande, och framför allt under huvudförhandlingen, blir vid sidan om objektivitetsprincipen en rad andra processrättsliga principer tillämpliga. Förutom den ackusatoriska principen – att ena parten har anklagande ställning – gäller till exempel förhandlingsprincipen och den kontradiktoriska principen. Enligt förhandlingsprincipen svarar parterna för aktiviteten i processen och därmed för utredningen. Den kontradiktoriska principen innebär att man har rätt att bemöta allt som motparten anför och att saken får sin belysning genom att parterna argumenterar mot varandra. Sistnämnda princip syftar till att garantera att parterna får kännedom om allt material i processen, får tillfälle att bemöta allt som motparten har anfört samt har lika goda möjligheter att åberopa bevisning och föra talan i processen (Bring m.fl., s. 74 f. och 113). Om den tilltalade har försvarare är det alltså i första hand dennes uppgift att tillgodose den tilltalades behov av utredning och bevisning samt att belysa de förhållanden som talar till den tilltalades förmån. Att den tilltalade har försvarare saknar emellertid betydelse för det objektivitetskrav som vilar på åklagaren. Även om fokus under huvudförhandlingen ligger på andra processprinciper än objektivitetsprincipen minskar alltså inte åklagarens skyldighet att vara objektiv. Att försvararen ser till den tilltalades intressen kan i praktiken dock innebära en hjälp för åklagaren att uppfylla kravet på objektivitet så att han eller hon kan koncentrera sig på att styrka åtalet. Även domstolens skyldighet att vid behov hjälpa den tilltalade att få en fullgod utredning underlättar för åklagaren i detta avseende, även om det grundläggande ansvaret för att objektivitetsprincipen iakttas hela tiden ligger kvar på åklagaren.

Åklagarens bevisbörda

Var och en som anklagas för brott ska betraktas som oskyldig till dess hans eller hennes skuld lagligen har fastställts (jfr. artikel 6.2 i Europakonventionen och artikel 11 (1) i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna). Denna den s.k. oskuldspresumtionen innebär bl.a. att det är åklagaren som har bevisbördan för samtliga relevanta omständigheter i brottmål (jfr. Hans Danelius, *Mänskliga rättigheter i europeisk praxis. En kommentar till Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna*, femte upplagan, 2015, s. 327 f.).

En misstänkt person har inte någon utrednings- eller åberopsbörda och inte heller i övrigt någon plikt att vara aktiv vid prövningen av brottsmisstankar som riktas mot honom eller henne. Han eller hon har tvärtom rätt att förhålla sig passiv i processen.

Rätten ska, efter samvetsgrann prövning av allt som förekommit, avgöra vad som är bevisat i målet (35 kap. 1 § rättegångsbalken). HD har i flera rättsfall uttalat att det för fällande dom krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den gärning som ligger till grund för åtalet (se t.ex. NJA 1980 s. 725 och NJA 1996 s. 176). Beviskravet för vissa speciella

situationer har formulerats något annorlunda (se t.ex. NJA 1990 s. 210 och NJA 2013 s. 376, p. 43).

Att det inte råder några rimliga tvivel innebär bl.a. att det, för att beviskravet ska vara uppfyllt, inte får finnas andra möjliga förklaringar till händelseförloppet än den som innefattas i åtalet (se NJA 2015 s. 702).

I doktrinen har det, på olika sätt, uttryckts att det ställs krav på bevisningens robusthet. Med att bevisningen är robust menar man att det inte, såvitt man kunnat finna, existerar någon ytterligare bevisning som kan påverka bevisvärdet (Per Olof Ekelöf m.fl., *Rättegång*, fjärde häftet, 7 uppl., 2009, s. 187). För att fälla den tilltalade bör alltså bevisningen vara robust, dvs. man ska kunna utgå från att ytterligare undersökning inte skulle ändra bevisvärdet.

Om den bevisning som åklagaren har åberopat till stöd för åtalet inte når upp till det beviskrav som gäller i brottmål ska rätten frikänna den tilltalade (in dubio pro reo).

Min bedömning

Det för överklagandet aktuella vittnet, en f.d. misstänkt person i målet, har hörts under förundersökningen och också utretts som alternativ gärningsman. Hans uppgifter är alltså tillvaratagna och beaktade i processen. Omständigheter av betydelse för bedömningen av hans uppgifter och hans roll vid gärningen, bl.a. innehåll från telefonavlyssningar och annan teknisk bevisning, har undersökts. Han har därefter avförts som misstänkt gärningsman. Samtliga uppgifter har redovisats och delgetts MH.

Vittnets existens liksom åklagarens skäl för att inte åberopa honom som bevisning vid huvudförhandlingen har vidare varit föremål för muntlig diskussion mellan parterna inför rätten.

Ingenting som rör vittnet eller åklagarens skäl för sitt agerande har därför varit dolt, vare sig för försvaret eller för rätten.

Vid huvudförhandlingarna har bl.a. telefonavlyssningar med uppgifter från vittnet spelats upp som bevisning i målet.

Åklagarens bevisbörda innebär att det är åklagaren som har ansvaret för att bevisa det som påstås genom åtalet. Om rätten finner att utredningen i ett mål inte är tillräckligt robust, dvs. att det av det skälet inte går att dra några säkra slutsatser och därmed finns rimligt tvivel i fråga om den tilltalades skuld, ska åtalet ogillas. Detsamma gäller om rätten gör bedömningen att bevisningens styrka inte når upp till de höga beviskrav som gäller i brottmål.

I det här målet har majoriteten i både tingsrätten och hovrätten i sina domskäl noga redogjort för sina bedömningar i fråga om utredningens robusthet och bevisningens styrka och funnit att åklagaren har uppfyllt sin bevisbörda.

Tingsrätten och hovrätten har därvid vid sina bedömningar tagit i beaktande att en av de personer som har befunnit sig på gärningsplatsen inte har hörts som vittne vid huvudförhandlingen. Både tingsrätten och hovrätten har prövat alternativa hypoteser till åklagarens påstående att MH är gärningsman och har, med stöd av den utredning som har lagts fram, avfärdat alternativen. Sammanfattningsvis har alltså domstolarna vid sin prövning av åtalet varit medvetna om vittnets existens och har inom ramen för sin bevisvärdering övervägt vilken betydelse det får för frågan om åtalet är styrkt att vittnet inte har hörts vid huvudförhandlingen.

Min bedömning är att ingenting har framkommit som tyder på att åklagaren har brustit i sin objektivitetsplikt. Inget tyder heller på annat än att den ackusatoriska principen, förhandlingsprincipen och den kontradiktoriska principen har haft förutsättningar att fungera som det är avsett i tingsrätten och hovrätten. MH har haft kännedom om allt material i processen. Han har haft tillfälle att bemöta allt som åklagaren har anfört. Han har dessutom haft lika goda möjligheter som åklagaren att åberopa bevisning och föra talan i processen. MH och hans försvarare har varit fria att begära ytterligare förundersökningsåtgärder liksom att åberopa det aktuella vittnet som bevisning vid huvudförhandlingen.

Prövningstillstånd

Enligt 54 kap. 10 § första stycket 1 rättegångsbalken får prövningstillstånd meddelas om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen (prejudikatdispens). För att bevilja prövning enligt denna punkt krävs alltså att ett avgörande av Högsta domstolen blir av generell betydelse för bedömningen av framtida mål som innehåller liknande frågeställningar. Den enskildes intresse av att få till stånd en prövning i Högsta domstolen kan inte föranleda prövningstillstånd på denna grund.

Prövningstillstånd får vidare meddelas enligt 54 kap. 10 § första stycket 2 rättegångsbalken om det finns synnerliga skäl för en sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag (extraordinär dispens).

MH vill att Högsta domstolen prövar frågan om i vilken utsträckning åklagaren har en skyldighet att vid huvudförhandlingen åberopa ett vittne som lämnat uppgifter av central betydelse i målet och vilken inverkan det faktum att åklagaren väljer att inte kalla ett sådant vittne får för den övriga bevisningen. Det finns enligt min uppfattning inte någon oklarhet om vad som gäller i denna fråga. Jag ser alltså inte att en prövning av överklagandet vore av vikt för ledning av rättstillämpningen.

De uppgifter som, enligt bilagt tilläggsprotokoll, framkommit efter hovrättens dom kan enligt min uppfattning inte ligga till grund för resning och utgör därför inte grund för prövningstillstånd av synnerliga skäl.

Jag ser inte heller i övrigt någon omständighet som talar för att prövningstillstånd borde meddelas i målet.

Något skäl att meddela prövningstillstånd med anledning av överklagandet finns enligt min uppfattning därför inte.

Bevisuppgift och handläggning

Jag ber om att få återkomma med bevisuppgift och synpunkter på målets fortsatta handläggning för det fall Högsta domstolen skulle meddela prövningstillstånd i målet.

Petra Lundh

Eva Bloch

Bilaga:

Förundersökningsprotokoll daterat 2020-08-17.

Kopia till:

Utvecklingscentrum.

Åklagarkammaren i Linköping (AM-99311-19).

Kammaråklagaren Kajsa Malmström.